

(इंग्रजीमध्ये टंकलिखित केलेल्या न्यायनिर्णयाचे मराठीमध्ये भाषांतर)

सर्वोच्च न्यायालय अहवाल (१९९५) ३ एस. सी. आर. ७३४-७४२

विनोद कुमार सांगल

विरुद्ध

भारतीय संघराज्य आणि इतर

एप्रिल २५, १९९५

[एस.सी. अग्रवाल आणि एस. सगीर अहमद, जे.जे.]

सेवा कायदा :

पदोन्नती-विविध वर्षांत निर्माण झालेल्या रिक्त पदांचे एकत्रीकरण- विभागीय पदोन्नती समितीची सहा वर्षांनंतर होणारी बैठक - -डीपीसी यांनी अगोदरच्या वर्षातील तसेच चालू वर्षातील सर्व रिक्त पदांचे एकत्रीकरण केले आणि निवडी केल्या.

जिओलॉजिकल सर्वे ऑफ इंडियाने जारी केलेल्या २४.१२.१९८० च्या कार्यालयीन जापनानुसार, जर डीपीसी नियंत्रणाबाहेरील कारणास्तव नियमित अंतराने बैठक घेण्यास असमर्थ असेल तर ती जेव्हा पहिल्यांदा बैठक घेईल तेव्हा मागील प्रत्येक वर्षातील नियमित रिक्त पदांची वास्तविक संख्या आणि भरण्यात येणार् या प्रस्तावित रिक्त पदांची संख्या निश्चित करेल आणि चालू वर्षात स्वतंत्रपणे निवड करावयाच्या प्रत्येक विभागातील रिक्त पदांच्या संदर्भात पात्र असणार् या अधिकाऱ्यांचाच वार्षिक आधारावर निवडीसाठी विचार करेल.

भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण विभागात कनिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक असलेल्या अपीलकर्ते यांना विभागीय पदोन्नती समितीच्या शिफारशीनुसार पदोन्नती देऊन शिलाँग येथे ईशान्य विभागात वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक म्हणून नियुक्त करण्यात आले. अपीलकर्त्याने शिलाँग मध्ये रुजू होण्यास नकार दिल्यामुळे फेब्रुवारी १९८० मध्ये ही ऑफर रद्द करण्यात आली. ऑगस्ट १९८० मध्ये त्यांना वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक म्हणून तदर्थ पदोन्नती मिळाली आणि नागपूर येथे मध्य विभागात त्यांची नेमणूक झाली. विभागीय पदोन्नती समितीने (डी.पी.सी.) १९८५ मध्ये नियमितपणे पदोन्नतीसाठी निवड केली आणि अपीलकर्त्याची निवड होऊ न शकल्याने २८ फेब्रुवारी १९८५ पासून त्यांना त्यांच्या पूर्वीच्या पदावर परत पाठविण्यात आले. २८ फेब्रुवारी १९८५ च्या आदेशाला आव्हान देण्यासाठी अपीलकर्त्याने उच्च न्यायालयात दाखल केलेली रिट याचिका केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरणाकडे वर्ग करण्यात आली, ज्यांनी ती फेटाळून लावली. व्यथित झालेल्या अपीलकर्त्याने विशेष अनुमतीद्वारे अपील दाखल केले

१९७९ ते १९८४ या कालावधीत डीपीसीची बैठक झाली नाही, त्यामुळे या वर्षामध्ये झालेल्या सर्व रिक्त जागांचे एकत्रिकरण करण्यात चूक झाली ज्यामुळे निवडीचे क्षेत्र वाढले आणि त्यामुळे अपीलकर्त्याच्या निवडीच्या शक्यतांवर प्रतिकूल परिणाम झाला, असा युक्तिवाद याचिकाकर्त्याने केला. उत्तरवादीयांनी विनंती केली की भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण विभागाचे १९७९ ते १९८४ या कालावधीत प्रादेशिकीकरण करण्याचा विचार सुरू असल्याने आणि प्रत्येक विभागांतर्गत विविध नियुक्ती प्राधिकरणांना विविध प्रवर्गातील पदांच्या वाटपाचा प्रश्न

विचाराधीन असल्याने, डिसिपीकडून नियमित निवड होईपर्यंत स्थानिक सेवाज्येष्ठतेनुसार आवश्यकतेप्रमाणे विविध संवर्गात तदर्थ नियुक्त्या केल्या.

अपील मंजूर करत न्यायालयाने असा निर्णय दिला कि,

१.१. अशा परिस्थितीत विभागाच्या पुनर्रचनेची प्रक्रिया सुरू असताना डीपीसी न घेणे योग्य ठरू शकते. परंतु १९८५ मध्ये जेव्हा डीपीसीची बैठक झाली, तेव्हा २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन ज्ञापनानुसार प्रत्येक विशिष्ट वर्षाच्या रिक्त जागांसाठी वार्षिक आधारावर निवड करणे आवश्यक होते, ज्यात स्पष्टपणे नमूद केले आहे की जेथे डीपीसी नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे नियमित अंतराने बैठक घेण्यास असमर्थ असेल तर त्यानंतर होणारी पहिली डीपीसी मागील प्रत्येक वर्षात उद्भवलेल्या नियमित रिक्त पदांची वास्तविक संख्या निश्चित करेल चालू वर्षात स्वतंत्रपणे भरण्याचा प्रस्ताव असून प्रत्येक वर्षाच्या अनुषंगाने जे अधिकारी पसंतीच्या क्षेत्रात असतील त्यांचाच विचार करून सुरुवातीच्या वर्षापासून सुरू होणाऱ्या प्रत्येक वर्षाची निवड यादी तयार करावी व त्या आधारे एकत्रित निवड यादी तयार करावी. [७४०.ई ते जी]

१.२. प्रतिवादींच्या वतीने दाखल केलेल्या प्रतिज्ञापत्रात असे सूचित केले आहे की १९८० मध्ये एक नियमित जागा रिक्त झाली, जी अपीलकर्त्याच्या तदर्थ नियुक्तीद्वारे भरली गेली; १९८२ मध्ये झालेली पुढील एकच रिक्त पद आणि १९८३ मध्ये उद्भवलेली तीन रिक्त पदे देखील तदर्थ तत्वावर भरली गेली. २२ डिसेंबर १९८४ रोजी मध्य विभागात गट क संवर्गाच्या प्रादेशिकीकरणासाठी, वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) पदाच्या सहा रिक्त जागा पदोन्नतीद्वारे भरण्यात आल्या आणि

त्यासाठी डीपीसीची जानेवारी १९८५ रोजी बैठक झाली आणि सर्व ६ पदोन्नतीच्या रिक्त जागांसाठी निवड करण्यात आली. डीपीसीने १९८० ते १९८५ या वर्षातील सर्व रिक्त जागा एकत्र करून ६ पदोन्नतीच्या जागांसाठी एक निवड केली असून त्यामुळे निवडीच्या उद्देशाने निवडीचे क्षेत्र विस्तारले आहे. २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन जापनामधील सूचनांकडे दुर्लक्ष करून निवडीची ही पद्धत अपीलकर्त्याच्या पूर्वग्रहावर चाललेली दिसते, कारण १९८०, १९८२ आणि १९८३ या वर्षात झालेल्या रिक्त पदांसाठी स्वतंत्र निवड केली असती, तर निवडीची पद्धत अधिक मर्यादित झाली असती आणि अपीलकर्त्याची निवड होण्याची शक्यता अधिक वाढली असती.

[७४१-बी ते ई]

१.३. १९८५ मध्ये डीपीसीने पदोन्नतीसाठी निवडलेल्या ६ व्यक्ती या प्रक्रियेत पक्षकार नाहीत. त्यामुळे त्यांच्या निवडीत अडथळा आणता येणार नाही. प्रतिवादींनी यापूर्वी केलेल्या निवडींना धक्का न लावता २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन जापनानुसार १९८०, १९८२ आणि १९८३ मध्ये झालेल्या रिक्त पदांवर पदोन्नतीसाठी अपीलकर्त्याचा निवडीसाठी स्वतंत्रपणे विचार करण्यासाठी डीपीसी ची स्थापना करावी. यापैकी कोणत्याही रिक्त जागेवर अशा पदोन्नतीसाठी अर्जदाराची निवड झाल्यास त्याचे प्रत्यावर्तन रद्द केले जाईल आणि १९८५ मध्ये निवडझालेल्या ६ व्यक्तींना पदोन्नती मिळाल्याच्या तारखेपासून सर्व परिणामी लाभांसह वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) या पदावर त्याला नियमितपणे पदोन्नती दिली जाईल. अन्यथा १८ फेब्रुवारी १९८५ च्या आदेशानुसार त्यांचे प्रत्यावर्तन अबाधित राहील. [७४१•एफ ते एच, ७४२-ए]

दिवाणी अपीलीय अधिकार क्षेत्र : दिवाणी अपील क्रमांक ४७२१/१९९५

१९८७ च्या टी.आर.(एन) क्रमांक ३४३ मधील केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरण, नवी मुंबई

खंडपीठाच्या दिनांक ८.८.९० च्या निर्णय व आदेशातून.

विनोद कुमार सांगल, याचिकाकर्ता स्वतः

व्ही. सी. महाजन, अरविंद कुमार शर्मा आणि इंदू गोस्वामी यांनी उत्तरवादि यांच्यातर्फे बाजू

मांडली.

न्यायालयाचा निर्णय एस. सी. अग्रवाल, जे. यांनी जाहीर केला .

अनुमती दिली.

आम्ही वैयक्तिकरित्या उपस्थित असलेले अपीलकर्ते आणि प्रतिवादींचे विद्वान वकील यांचे म्हणणे ऐकले आहे.

१२ जुलै १९६५ रोजी अपीलकर्ता भारतीय भूवैज्ञानिक सर्वेक्षण (थोडक्यात 'जीएसआय') मध्ये ड्रिलिंग असिस्टंट म्हणून रुजू झाला. या पदाचे पदनाम कनिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक म्हणून बदलण्यात आले. विभागीय पदोन्नती समितीच्या शिफारशीनुसार (संक्षिप्ततेसाठी 'डीपीसी'), १२ नोव्हेंबरच्या १९७८ च्या आदेशाने, त्यांना पदोन्नती देऊन शिलाँग येथे उत्तर पूर्व विभागात वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक म्हणून नियुक्त करण्यात आले.

अपीलकर्त्याने नागपूर येथेच मध्य विभागात पदस्थापनेची विनंती केली परंतु ही विनंती मान्य करण्यात आली नाही. अपीलकर्त्याला शिलाँग कार्यालयात २२ फेब्रुवारी १९८० पर्यंत

पदोन्नतीच्या पदावर रुजू होण्यासाठी अपीलकर्त्याला वेळ देण्यात आला. ज्या तारखेला सक्षम प्राधिकरणाने ही ऑफर रद्द केली होती. ऑगस्ट १९८० मध्ये अपीलकर्ते यांना वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक या पदावर तदर्थ पदोन्नती देण्यात आली आणि त्यांची नागपूर येथील मध्य विभागात नेमणूक करण्यात आली. १८ फेब्रुवारी १९८५ च्या आदेशापर्यंत ते या पदावर कायम राहिले आणि २८ फेब्रुवारी १९८५ पासून त्यांना कनिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक पदावर परत पाठविण्यात आले. १९८५ मध्ये झालेल्या डीपीसीने वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक पदावर अर्जदाराची नियमित पणे पदोन्नतीसाठी निवड न केल्यामुळे प्रत्यावर्तनाचा हा आदेश देण्यात आला. पुनर्वसनाच्या या आदेशाने व्यथित झालेल्या अपीलकर्त्याने मुंबई, नागपूर खंडपीठात रिट याचिका (१९८५ ची रिट पिटीशन क्रमांक ३९५) दाखल केली. ही रिट याचिका केंद्रीय प्रशासकीय न्यायाधिकरण, मुंबई खंडपीठ (पुढे सदर 'न्यायाधिकरण' असे संबोधले जाईल) यांचेकडे वर्ग करण्यात आली आणि हस्तांतरण याचिका क्रमांक ३४३ १९८७ म्हणून त्याची नोंद करण्यात आली. न्यायाधिकाऱ्यासमोर अपीलकर्त्याने सांगितले की, नियमानुसार डीपीसीची दर वर्षी बैठक होणे आवश्यक आहे परंतु सध्याच्या प्रकरणात डीपीसीची बैठक १९७९ते १९८४ या कालावधीत झाली नाही आणि म्हणूनच १९८५ मध्ये झालेल्या डीपीसीची कार्यवाही रद्द केली जाऊ शकते. मात्र, न्यायाधिकरणाने हा युक्तिवाद फेटाळून लावत ८ ऑगस्ट १९९० रोजीच्या निर्णयाद्वारे ही याचिका फेटाळून लावली. न्यायाधिकाऱ्याच्या या निर्णयामुळे व्यथित होऊन अपीलकर्त्याने हे अपील दाखल केले आहे.

अपीलकर्त्याने कार्यालयीन ज्ञापन दिनांक २४ डिसेंबर, १९८० यावर भिस्त ठेवली आहे .

अपीलकर्ते यांनी २४ डिसेंबर १९८० रोजी भारत सरकार, गृह मंत्रालय (कार्मिक व प्रशासकीय सुधारणा विभाग) यांनी निवड' पदांवर पदोन्नतीची तत्त्वे' या विषयावर जारी केलेल्या कार्यालयीन जापनावर भिस्त ठेवली आहे. त्यामध्ये असे म्हटले आहे की, अनेक प्रकरणांमध्ये रिक्त पदे असूनही दरवर्षी आवश्यकतेनुसार डीपीसीची बैठक घेतली जात नाही, परिणामी रिक्त पदांचे एकत्रीकरण वाढते ज्यामुळे निवडीचे क्षेत्र वाढते आणि अधिक्रमणामुळे सापेक्ष ज्येष्ठतेच्या पदांवर परिणाम होतो आणि विविध मंत्रालये/ विभाग यांनी उपस्थित केलेल्या विविध मुद्द्यांचा विचार केल्यानंतर खालील सूचना जारी करण्यात आल्या :

३. निवडीने भरलेल्या पदांवर पदोन्नतीसाठी विचारक्षेत्र : गृह मंत्रालयाकडे (नवीन विभाग कार्मिक आणि ए. आर.) संदर्भ मागविण्यात आला आहे. ओ.एम. क्रमांक १/४- ५५/-आरपीएस दिनांक १३.५.१९६७ पदोन्नतीसाठी काही तत्त्वे मांडली. या तत्त्वांच्या अंमलबजावणीत असे दिसून आले आहे की निवडीच्या क्षेत्राच्या संदर्भात स्पष्टपणे परिभाषित मर्यादा नसल्यामुळे डीपीसीद्वारे अनुसरण केल्या जात असलेल्या पद्धतींमध्ये एकवाक्यता नाही. त्याचप्रमाणे, असे वाटते की निवडीच्या मोठ्या क्षेत्रामुळे जास्त अधिक्रमणे होऊ शकतात. तसेच दरवर्षी डीपीसी घेण्याचे शासनाचे वारंवार निर्देश असतानाही दिरंगाईच्या अनेक घटना घडल्या आहेत, परिणामी रिक्त पदे भरली जात आहेत. यामुळे निवडीचे क्षेत्र वाढेल आणि उच्च पदावरील सापेक्ष सेवाज्येष्ठपदांवर योग्य वेळी डीपीसीची बैठक झाली असती तर त्याचा परिणाम झाला नसता. या बाबी लक्षात घेऊन या विभागाच्या दिनांक १६.५.१९५७ च्या ओ.एम.क्र.१/४/५५-आरपीएस च्या

अधिसूचनेनुसार यूपीएससीशी सल्लामसलत करून निर्णय घेण्यात आला आहे आणि या प्रकरणाशी संबंधित इतर सर्व दस्तऐवजांचा यात परामर्श घेण्यात आला आहे.

(अ) विभागीय पदोन्नती समिती (डीपीसी) फीडर ग्रेडमधील या पात्र अधिकाऱ्यांपैकी किती अधिकाऱ्यांचा विचार केला जावा हे ठरविण्याच्या उद्देशाने वर्षभरात भरण्यात येणार् या स्पष्ट नियमित रिक्त पदांच्या संख्येच्या संदर्भात खालीलप्रमाणे निवडीचे क्षेत्र मर्यादित करेल.

रिक्त पदांची संख्या	विचारात घ्यावयाची अधिकारी संख्या
(१)	(२)
१	५
२	८
३	१०
४ किंवा त्यापेक्षा जास्त	रिक्त पदांच्या संख्येच्या तीन पट

(ब) मात्र, फीडर ग्रेडमधील पात्र अधिकाऱ्यांची संख्या वरील स्तंभ (२) च्या संख्येपेक्षा कमी असेल, तर अशा प्रकारे पात्र असलेल्या सर्व अधिकाऱ्यांचा विचार करावा.

(क) वरीलप्रमाणे निवडीच्या सर्व सामान्य क्षेत्रात पुरेशा संख्येने अनुसूचित जाती/जमातीचे उमेदवार उपलब्ध नसतील, तर पसंतीचे क्षेत्र पाचपट वाढविले जाऊ शकते.

४. डीपीसीने जेथे त्यांची अनेक वर्षांपासून बैठक झाली नाही तेथे वर्षनिहाय पॅनेल तयार करणे.

निवड यादी तयार करण्यासाठी डीपीसीची नियमित वार्षिक अंतराने बैठक घ्यावी आणि ज्या ठिकाणी कोणत्याही वर्षी अशी बैठक होत नाही, तेथे नियुक्ती अधिकाऱ्याने वर्षभरात रिक्त पदे

भरली नसल्याचे प्रमाणपत्र नोंदवावे, अशा सूचना आधीपासूनच अस्तित्वात आहेत. प्रशासकीय मंत्रालयांनी वेळोवेळी डिसिपीच्या नियमित प्रमाणपत्रे, बैठकांबाबत माहिती घ्यावीत .

(ब) तथापि, नियंत्रणाबाहेरील कारणास्तव, त्या वर्षात (किंवा वर्षात) रिक्त पदे निर्माण झाली तरीही डीपीसी कोणत्याही वर्षात आयोजित केली जाऊ शकत नाही, त्यानंतर होणारी पहिली डीपीसी खालील प्रक्रियेचे अनुसरण करेल:

- (१) मागील प्रत्येक वर्षात निर्माण झालेल्या नियमित रिक्त पदांची प्रत्यक्ष संख्या व चालू वर्षात भरण्यात येणार् या नियमित रिक्त पदांची प्रत्यक्ष संख्या स्वतंत्रपणे निश्चित करणे .
- (२) प्रत्येक वर्षाच्या अनुषंगाने त्या अधिकाऱ्यांचाच विचार करा जे पहिल्या वर्षापासून सुरू होणाऱ्या प्रत्येक वर्षाच्या रिक्त पदांच्या संदर्भात निवडीच्या क्षेत्रात असतील.
- (३) सुरुवातीच्या वर्षापासून सुरू होणाऱ्या पुढच्या प्रत्येक वर्षाची 'निवड यादी' तयार करा.
- (४) आधीच्या वर्षाची निवड यादी पुढील वर्षासाठी च्या यादीच्या वर ठेवून एकत्रित निवड यादी तयार करा.

अपीलकर्ते यांचे म्हणणे असे की, १९७९ ते १९८४ या कालावधीत डीपीसी ची बैठक घेण्यात आलेली नाही, ही वस्तुस्थिती वगळता १९८५ मध्ये डीपीसीने बैठकीमध्ये १९७९ ते १९८५ या कालावधीत प्रत्येक वर्षी झालेल्या रिक्त पदांनुसार निवड केली नाही आणि १९७९ ते १९८५ या कालावधीत झालेल्या सर्व रिक्त पदांचा एकत्रित समावेश केला आणि त्या सर्व रिक्त पदांसाठी निवड केली ज्यामुळे निवडीच्या क्षेत्रात वाढ झाली निवडीचे क्षेत्र आणि त्याद्वारे अपीलकर्त्यांच्या

निवडीच्या शक्यतांवर पूर्वग्रहाने परिणाम झाला .

प्रतिवादींच्या वतीने असे सादर करण्यात आले आहे की जीएसआयने विभागाचे अखिल भारतीय स्तरावरील स्वरूप लक्षात घेऊन विभागाच्या प्रादेशिकीकरणाचा सक्रियपणे विचार केला. विभागाचे स्वरूप व प्रत्येक विभागांतर्गत विविध नियुक्ती प्राधिकरणांना विविध प्रवर्गातील पदांच्या वाटपाचा प्रश्न प्रलंबित असल्याने पदोन्नती प्रस्तावित किंवा परिणामकारक होऊ शकली नाही परंतु, कामाचे स्वरूप व जनहिताचा विचार करता स्थानिक सेवाज्येष्ठतेनुसार आवश्यकतेनुसार विविध संवर्गात तदर्थ नियुक्त्या करण्यात आल्या व त्यानुसार अपीलकर्त्याला तदर्थ पदोन्नतीही देण्यात आली . ऑगस्ट १९८० मध्ये वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) या पदावर आणि १९८५ मध्ये अशा तदर्थ नियुक्त्या रद्द करण्यात आल्या जेव्हा विभागपुनर्रचनेनंतर विभागातील प्रत्यक्ष नियमित रिक्त पदांवर पोहोचू शकला आणि रिक्त जागांसाठी डीपीसीद्वारे नियमित निवड केली गेली. प्रतिवादीच्या वतीने अनिल जोशी यांनी दाखल केलेल्या प्रतिज्ञापत्रात म्हटले आहे की, वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक पदाच्या ८६ जागांपैकी जीएसआयच्या मध्य विभागात उपलब्ध असलेल्या जीएसआयच्या मुख्य कार्यालयाच्या २२ डिसेंबर १९८४ च्या पत्रानुसार मध्य विभाग कार्यालयात ६ पदे निर्माण झाली आणि त्या ६ पदांपैकी एक पद एससी / एसटी उमेदवारांसाठी राखीव होते आणि लागू असलेल्या भरती नियमांनुसार वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) हे पद थेट भरतीद्वारे २०% आणि ८०% या प्रमाणात भरले जाणार आहे ज्युनिअर टेक्निकल असिस्टंट (ड्रिलिंग) या ग्रेडमध्ये ५ वर्षे नियमित सेवेसह पदोन्नती देऊन आणि

अनुक्रमांक १ वरील अपीलकर्त्याचे नाव इतर उमेदवारांसह ८ जानेवारी १९८५ च्या पत्राद्वारे स्थापन करण्यात आलेल्या डीपीसीसमोर ठेवण्यात आले होते.

विभागाची पुनर्रचना प्रक्रिया सुरू असलेल्या कालावधीत डीपीसी आयोजित न केल्याबद्दल प्रतिवादींनी दिलेले वरील स्पष्टीकरण लक्षात घेता योग्य ठरू शकते. पण १९८५ मध्ये डीपीसीची बैठक झाली तेव्हा प्रत्येक वर्षाच्या रिक्त जागांसाठी वार्षिक आधारावर निवड करण्याची गरज नव्हती का? २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन निवेदनात स्पष्टपणे नमूद करण्यात आले आहे की, नियंत्रणाबाहेरील कारणांमुळे नियमित अंतराने डीपीसी ची बैठक होऊ शकत नसेल तर त्यानंतर होणारी पहिली डीपीसी मागील प्रत्येक वर्षात उद्भवलेल्या नियमित रिक्त पदांची वास्तविक संख्या आणि चालू वर्षात भरण्यात येणार् या नियमित रिक्त पदांची वास्तविक संख्या निश्चित करेल आणि प्रत्येक वर्षाच्या संदर्भात त्या अधिकाऱ्यांचाच विचार करेल जे सुरुवातीच्या वर्षापासून सुरू होणाऱ्या प्रत्येक वर्षाच्या रिक्त पदांच्या संदर्भात निवडीच्या क्षेत्रात असतील आणि सुरुवातीच्या वर्षापासून सुरू होणाऱ्या प्रत्येक वर्षासाठी निवड यादी तयार करतील आणि त्या आधारे एकत्रित निवड यादी तयार करतील. प्रतिवादींच्या वतीने जीएसआयचे संचालक ए. के. भंडारी यांनी २३ मार्च १९९५ रोजी दाखल केलेल्या प्रतिज्ञापत्रावरून असे दिसते की, एक नियमित पद १९८० मध्ये निर्माण झाले होते जे अपीलकरता यांच्या तदर्थ नियुक्तीद्वारे भरण्यात आले होते आणि पुढील एकच रिक्त जागा १९८२ मध्ये निर्माण झाली जी देखील तदर्थ तत्त्वावर भरली गेली आणि १९८३ मध्ये तीन रिक्त पदे झाली जी तदर्थ तत्त्वावर भरली गेली. तसेच २२

डिसेंबर १९८४ रोजी मध्य विभागाला गट 'क' संवर्गाच्या प्रादेशिकीकरणामुळे वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) ६ पदोन्नती व एक सरळ भरती या सात रिक्त पदांचे वाटप झाले व पदोन्नतीने भरण्यात येणाऱ्या ६ पदांसाठी निवड करण्यासाठी डीपीसीची १५ जानेवारी रोजी बैठक झाली, असेही प्रतिज्ञापत्रात नमूद करण्यात आले आहे. १९८५ आणि सर्व ६ पदोन्नतीच्या रिक्त जागांसाठी निवड केली.

१९८०, १९८२ आणि १९८३ या वर्षांतील रिक्त जागांसाठी डीपीसीने स्वतंत्र निवड केली आणि डीपीसीने १९८० ते १९८५ या वर्षांतील सर्व रिक्त पदे एकत्र करून ६ पदोन्नतीच्या जागांसाठी एक निवड केल्याचे दिसून येते आणि त्यामुळे निवडीच्या उद्देशाने निवडीचे क्षेत्र वाढले आहे. अपीलकर्त्याची तक्रार अशी आहे की २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन जापनामधील सूचनांकडे दुर्लक्ष करून निवडीची ही पद्धत योग्य वाटते कारण १९८०, १९८२ आणि १९८३ या वर्षात झालेल्या रिक्त पदांसाठी स्वतंत्र निवड केली असती तर निवडीचे क्षेत्र अधिक मर्यादित झाले असते आणि अपीलकर्त्याची निवड होण्याची अधिक शक्यता होती.

वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) या पदावर पदोन्नतीसाठी १९८५ मध्ये डीपीसीने निवडलेल्या ६ व्यक्ती या प्रक्रियेत पक्षकार नाहीत. त्यामुळे त्यांच्या निवडीत अडथळा आणता येणार नाही. त्यामुळे वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) पदासाठी १९८५ मध्ये डीपीसीने निवडलेल्या ६ अधिकाऱ्यांच्या निवडीस अडथळा न आणता, १९८०, १९८२ आणि १९८३ मध्ये झालेल्या रिक्त पदांच्या तुलनेत वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) पदावर पदोन्नतीसाठी

निवडीसाठी अपीलकर्त्याचा विचार करण्यासाठी डीपीसी बोलावण्याचे निर्देश प्रतिवादींना देण्यात आले आहेत. २४ डिसेंबर १९८० च्या कार्यालयीन ज्ञापनानुसार या प्रत्येक वर्षासाठी रिक्त पदांसाठी अशा निवडीसाठी संबंधित डीपीसी अपीलकर्त्याचा स्वतंत्रपणे विचार करेल. यापैकी कोणत्याही रिक्त जागेवर अशा पदोन्नतीसाठी अपीलकर्त्याची निवड झाल्यास १८ फेब्रुवारी १९८५ च्या आदेशाद्वारे केलेली अपीलकर्त्याचे प्रत्यावर्तन रद्द केले जाईल आणि १९८५ मध्ये डीपीसीने निवडलेल्या ६ व्यक्ती यांना वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) या पदावर पदोन्नती मिळाल्याच्या तारखेपासून सर्व परिणामी लाभांसह वरिष्ठ तांत्रिक सहाय्यक (ड्रिलिंग) पदावर नियमितपणे पदोन्नती दिली जाईल. जर अपीलकर्त्याची डीपीसीने कोणत्याही रिक्त पदासाठी निवड केली नाही, तर १८ फेब्रुवारी १९८५ च्या आदेशानुसार त्याचे प्रत्यावर्तन अबाधित राहील. डीपीसी चार महिन्यांच्या कालावधीत बोलाविण्यात यावी.

त्यानुसार अपील निकाली काढले जाते. अपीलकर्त्याला त्याच्या खर्चाबाबत हक्क असेल. हा खर्च ५००० रुपये निश्चित करण्यात आला आहे.

आर.पी.

अपील

मंजूर .

अस्वीकरण

या न्यायनिर्णयाच्या मराठी भाषेतील या अनुवादाचा वापर हा पक्षकारास त्याच्या/ तिच्या मातृभाषेमध्ये त्याचा अर्थ समजून घेण्यापुरताच मर्यादित राहील आणि त्याचा इतर कोणत्याही कारणाकरता वापर करता येणार नाही तसेच इंग्रजी भाषेतील न्यायनिर्णय हाच सर्व व्यावहारिक आणि कार्यालयीन वापराकरिता विश्वसनीय असेल आणि तोच त्यातील आदेशाच्या निष्पादन आणि अंमलबजावणी करता वैध मानला जाईल.

X-X-X-X